

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Piątek, $\frac{11}{25}$ Października.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Ekspedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do księgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Birnie informacyjnym; w Wilnie, w księgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena Roczna: w Rosyi, s począz, a w stolicy, z nosze- niem do mieszkań, 50 r. as. *Półroczna*, 25 r. as. Bez poczt, dla odbierających w księgarni Smirdina: *Roczna*, 45 rub. as. *Półroczna*, 25 r. as. Dla Królestwa Pol- skiego: *Roczna*, 55 rub. ass. *Półroczna*, 28 rub. ass.

Tygodnik będzie wychodził w roku następnym 1836, bez żadnej zmia- ny w dotychczasowym układzie i cenie.

Wiadomości krajowe.

Petersburg $\frac{10}{22}$ Października.

— Oto są Reskrypta CESARSKIE dane w Toeplitz 17 (29) Września do PP. Jenerałów Ostermana-Tolstoj i Jermołow, przy których Jenerałowice ci mieli szczęście otrzymać order Św. Andrzeja.

1) *Naszemu Jenerałowi piechoty, Jenerał-adjutantowi hrabi Osterman-Tolstoj.*

„Z uczuciem głębokiej czei dla wielkich czynów dokonanych przez wojsko Ruskie w wiekopomnej za ojczyznę wojnie, będąc dziś obecnym założeniu pomnika, który wznosi N. Cesarz Jmé Austrii, w uskutecznienu woli ś. p. Cesarza Franciszka I, wojskom Ruskim, które działały w bitwie pod Kulmem, My przeniesiśmy się pamięcią w dzień znakomitego Kulmskiego boju, kiedyście wy, w chwili stanowczej dla sprawy całej Europy, oparliście się z małemi silami liczniejszemu nieprzyjacielowi, poprowadzi rossyan do stanowczego boju i własną krwią wskazaliście mężnym pewną do zwycięstwa drogę. Pod Kulmem zyskaliście niezwiędłą sławę odważnego wodza, doskonałego rozumiejącego ducha i serce Ruskiego żołnierza. Pomniąc zawsze zasługi sławnej wojny, stoczony pod osobistym dowództwem w Bogu spoczywającego Brata NASZEGO

i pragnąc w tym uroczystym dniu uczcić w osobie waszej wszystkich bitnych wojowników Rosyjskiej Armii, którzy czynami niezachwianego męztwa, uwieńczyli bohaterską odwagę waszą tak świetnym wypadkiem, Najłaskawiej mianujemy was kawalerem orderu Św. Andrzeja Apostoła, którego znaki przy niniejszym przesyłając, zostajemy wam na zawsze przychylni.”

2) *Naszemu Jenerałowi piechoty Jermołow.*

„Uczestnicząc w sposób tak świetny w znakomitej pod Kulmem bitwie, pojmiecie uczucia z jakimi byliśmy dziś obecni założeniu pomnika, wznoszonego przez N. Cesarza Jmci Austrii, w wykonaniu woli ś. p. Cesarza Franciszka I, wojskom Ruskim które działały pod Kulmem. Sława zwycięstwa Kulmskiego nieodłączną jest od waszego imienia. Pod waszem dowództwem pułki gwardyi dały tu dowody tego wzorowego męztwa i niezachwianej stałości, które zjednały im słuszną wdzięczność ojczyzny i wszystkich narodów, mających udział w świętym czynie wyzwolenia Europy. Pomniąc zawsze zasługi sławnej wojny, stoczony pod osobistym dowództwem w Bogu spoczywającego Brata NASZEGO, i pragnąc w tym dniu uroczystym, w osobie byłego Naczelnika, uczcić wojska gwardyi, które działały w wiekopomnym dniu Kulmskiego boju, Najłaskawiej mianujemy was kawalerem orderu Św. Apostoła Andrzeja, którego znaki wraz z niniejszym przesyłając, zostajemy nazawsze wam przychylni.”

— Przez Ukaz CESARSKI do Kapituły orderów, z dnia 19 Września, (1 Października) mianowani kawalerami orderu Św. Anny 2 klasy, w nagrodę odznaczonej gorliwością służby, Fligel-adjutant J. C. Mości Pułkownik Litewskiego pułku gwardyi *Gresser 1*, i Adjutant J. C. W. W. X. MICHAŁA: Kapitan Siemionowskiego pułku gwardyi *Szypow* i Sztabs-rotmistrz pułku huzarów gwardyi *Poniatowski*.

— Do Petersburga Przybyli: 29 Września, z Penzy, Senator *Łubianowski*; 30, z Mitawy, Dowódca 6 korpusu piechoty Jen.-adjutant *Neidhardt*.

Odessa 23 Września. Lord Durham, poseł Króla Jmci W. Brytanii, 21 b. m. o 11 rano wyszedł s kwarantany. Ploton kozaków przeprowadzał go przy wjeździe jego do miasta, od kwarantany do Ryszelskiego pałacu, gdzie lord wysiadł i gdzie pod chorągwią stała straż honorowa, która mu broń prezentowała. U wejścia do pokojów, dla niego przygotowanych, Poseł przyjęty był przez komendanta miasta, policmestra i burmistrza. Bezpośrednio potem P. Jenerał-gubernator hrabia Woronców, w towarzystwie Rządcy miasta P. Lewszin, przybył dla powinszowania szlachetnemu lordowi przyjazdu. Tegoż dnia lord oddał wizytę P. Jenerał-gubernatorowi i obiadował u P. Yeames, konsula jeneralnego angielskiego w Odessie. 22go, w niedzielę, konsulowie zagraniczni złożyli swe uszanowanie posłowi, który przyjmował też zamieszkałych w Odessie anglików. Potem Jego Zaćność zwiedził Instytut panien szlachetnych, zostający pod opieką N. CESARZOWY Jmci, i oglądał komendy pożarne; obiadował zaś u P. Jenerał-gubernatora i wieczorem był na operze Belliniego: *Norma*.

— Komisya Likwidacyjna Grodzieńska, na mocy nowoodebranych wiadomości, w dodatku do Kurjera Litewskiego z dnia 28 Września ogłosiła, że skonfiskowane zostały majątki następnych osób, które miały udział w byłym powstaniu: Rufina *Szafkowskiego*, Franciszka *Milewskiego*, Szlachcica Antoniego Floryana *Gołtembiowskiego*, (syna Administratora Amtu Klenickiego w powiecie Bielskim), Hilarego *Malejewicza* i Ignacego *Bułharowskiego*.

Wilno, 27 Września.

W Kurjerze Litewskim umieszczony jest opis uroczystości rozpoczęcia roku naukowego CESARSKIEJ Wileńskiej Medyczno-Chirurgicznej Akademii i wyjścia z nich uczniów którzy otrzymali stopnie.

Ze sprawozdania odczytanego przez Prezesa, daje się widzieć że w ciągu zeszłego roku «zaszczytzeni zostali: stopniami Doktora Medycyny 2, Medyko-Chirurga 1, Lekarza 6, Akuszera 1, Lekarza Weterynaryi 1, Aptekarza 3, różnych innych farmaceutycznych stopni 5. — Wyszło z Akademii uczniów Skarbowych 58; w tej liczbie Lekarzy Igo rzędu 16, IIgo 14, IIIgo 11, a w ogóle 41; Kandydatów Medycyny 8; Weterynarskich pomocników 9. Wszyscy ci weszli do wiedzy wojskowej. Teraz odbywają examina dla otrzymania stopnia Lekarza 3 na koszcie Skarbowym i 58 wolnych słuchaczy; — 9 Farmacyi, a 12 Weterynaryi.»

«Przy promocyi z niższych klas do wyższych policzono do Igo rzędu 84, z których 30 uznano godnymi nagrod; do IIgo rzędu 271; do IIIgo czyli pośredniego 73; pozostało bez promocyi 149.»

«Liczba uczących się na początku roku szkolnego była 669, w przeciągu roku przybyło 200, zatem znajdowało się w przeszłym szkolnym roku 869, z których oddaliło się 240. Z liczby tych ostatnich uwolniono dla niezdatności do kontynuowania nauk Medycyny 163, otrzymało stopnie Medycyny 67, umarło 6, wyłączone 3, przeniesione do CESARSKIEJ St.-Petersburskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii 1.»

«Teraz znajduje się w Akademii 628 uczniów, lecz liczba ta wkrótce się powiększy nowo-przybywającymi. Na zamknięcie Prezydent oświadczywszy w imieniu uczących i uczących się najgłębsze uczucia wdzięczności dla Najjaśniejszego Założyciela i Opiekuna tej Akademii, przystąpił do rozdania nagrod dla odznaczających się postęпами i dobrmi obyczajami, którzy byli wywoływani podług listy, czytanej przez Sekretarza Uczzonego Radcę Stanu *Eichwalda*.

Nagrodzeni zostali medalami przy wyjściu w stopniu Lekarzy, Igo rzędu: złotym, Leon *Jakubowski*; srebrnymi: Tomasz *Augustynowicz*, Atanazy *Płatkowski*; świadectwami na medal srebrny: Henryk *Hartwich*, Piotr *Heiman*, Kazimierz *Mianowski*.»

Wyszli Weterynarskimi pomocnikami Igo rzędu, nagrodzeni: kieszonkowymi sztucami instrumentów, Józef *Wenciger*, Jan *Poptawski*, Lucyan *Skobiej*, księgami: Stanisław *Grudziński*, Franciszek *Kamewski*, Konstanty *Łoziewicz*, Józef *Olszewski*, Wincenty *Tomaszewicz*.»

«Z liczby studentów Medycyny, nagrodzeni zostali księgami: IV klasy Skarbowi uczniowie, Hilary *Wasniewski*, Symon *Wojszyn*, Antoni *Żabczyński*, Alfons *Kaczyński*; stypendyaci Jan *Koc*, Stefan *Ottarzewski*; Wolni słuchacze: Felix *Bosiacki*, Kazimierz *Wroczyński*, Ignacy *Gołtembiowski*, Franciszek *Krassowski*, Mikołaj *Lewandowski*, Donat *Rejkowski*. III klasy uczniowie Skarbowi: Antoni *Godziejewski*, Wincenty *Kucharcki*; Stypendyat Felicyan *Radziwiłłowicz*; wolni słuchacze: Xawery *Strawiński*, Ferdynand *Tomaszewski*. II klasy Stypendyaci: Adam *Dombrowski*, Ludwik *Zybajło*; wolni słuchacze: Franciszek *Wikszemski* i Stanisław *Wikszemski*. I klasy Antoni *Boniecki*, Ludwik *Chodkowski*.»

«Z oddziału Weterynaryi otrzymali nagrody: II klasy Igo rzędu uczeń Skarbowy Xawery *Garnysz*, kieszonkowy sztuciec instrumentów; wolny słuchacz: Ferdynand *Wolski*, księgę; IIgo rzędu: uczeń Skarbowy Michał *Dombrogorski*, kieszonkowy sztuciec instrumentów; wolni słuchacze: Józef *Kołb* i Paweł *Sakowicz*, księgi: I klasy Igo rzędu uczeń Skarbowy Napoleon *Halicki* i IIgo rzędu wolny słuchacz Emilian *Remling*; także promowani z IIIgo klasy Weterynaryi do Igo rzędu: Alexander *Stürcer* i Wincenty *Benedyka*, księgami.»

«Po rozdaniu nagrod, Wyższe Duchowieństwo, Jenerałowie, wyżsi Cywilni Urzędnicy i inni znakomitsi goście, znajdowali się na obiedzie, na który byli wezwani także i studenci, którzy otrzymali nagrody.»

Lista imienna osób mających udział w rewolucyi, niekorzystających z udzielonej amnestyi i wyszłych zagranicę.
(Dokończenie.)

— 2268. Zagrodzki Podporucznik. — 2269. Zelebel ditto. — 2270. Znamirowski Jakób Assessor. — 2271. Żukowski hrabia Józef były Adjutant Najjaśniejszego Pana. — 2272. Żarski Stanisław były wojskowy. — 2273. Zieliński R. Porucznik. — 2274. Zboński Xawery były wojskowy. — 2275. Zawisza Alfred ditto. — 2276. Załuski hrabia Roman Kapitan. — 2277. Zapiska Franciszek były wojskowy. — 2278. Zaborowski były Oficer. — 2279. Zakrzewski Karol ditto. — 2280. Zwolski Alexander były wojskowy. — 2281. Zamojski hrabia Władysław były Adjutant Jego C. M. W. X. Konstantego. — 2282. Ziemiański Jan xiądz. — 2283. Zawadzki Jakób były wojskowy. — 2284. Zielski A. Porucznik. — 2285. Zeligowski ditto. — 2286. Żaba 1 Porucznik z wojsk Ces. Ros. — 2287. Żaba 2 Kornet z wojsk Ces. Ros. — 2288. Zboński Stanisław były wojskowy. — 2289. Zboński Wincenty ditto. — 2290. Zamicki Alfons ditto. — 2291. Żakinot Nepomucen Jan ditto. — 2292. Żabicki Tadeusz ditto. — 2293. Zabłocki Lampady Bazyljan. — 2294. Zabiello hrabia Józef były Porucznik. — 2295. Żarski Stanisław dymis. Major. — 2296. Żalazowski Józef Podporucznik. — 2297. Zyzmański Ignacy ditto. — 2298. Ziolkowski Piotr Kapelan. — 2299. Żeltowski Marcellini obywatel, później Podporucznik. — 2300. Żółtowski Stanisław ditto. — 2301. Żukowski Julian ditto. — 2302. Żukowski Teofil ditto. — 2303. Żurawski Józef ditto. — 2304. Żułtowski Hipolit ditto. — 2305. Zabelski Rajmund podoficer. — 2306. Zabielski Franciszek były Porucznik. — 2307. Zabierzewski Jan podoficer. — 2308. Zaborowski Franciszek obywatel później Podporucznik. — 2309. Żabicki Felix Podporucznik. — 2310. Zagorowski Józef ditto. — 2311. Zgórowski Maksymilian ditto. — 2312. Zagurowski Franciszek obywatel później Podporucznik. — 2313. Zebera Michał były Pułkownik wojsk francuzkich. — 2314. Zakrzewski Adam Akademik. — 2315. Zakrzewski Hieronim Podporucznik. — 2316. Żaliski vel Żalewski Józef ditto. — 2317. Zamorski Jan były Podporucznik. — 2318. Żargowski Alexander Podporucznik. — 2319. Żarenbecki Franciszek podoficer. — 2320. Żarzecki Wincenty ditto. — 2321. Żarzycki Adam ditto. — 2322. Żaruński Wincenty Podporucznik. — 2323. Żatkalin Piotr ditto. — 2324. Żachocki Maryan ditto. — 2325. Żwierszchowski Waclaw obywatel później Podporucznik. — 2326. Żgórski Adolf Podporucznik. — 2327. Żdański Franciszek żołnierz. — 2328. Żdziechowicz Waclaw Podporucznik. — 2329. Żagrzeda Wirgili ditto. — 2330. Żegrzda Józef ditto. — 2331. Żiliński Józef Porucznik. — 2332. Żiliński Józef obywatel później Kapitan. — 2333. Żiliński Leon Podporucznik. — 2334. Żiliński Ludwik ditto. — 2335. Żiliński Faustyn obywatel później Podporucznik. — 2336. Żiliński Erazm Podporucznik. — 2337. Żymecki Jan ditto. — 2338. Żinkowicz Leon Porucznik. — 2339. Żmiechowski Beniamin Podporucznik. — 2340. Żubów Mikołaj ditto.

„Za zgodność z listą ogólną, w biurze Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu utrzymywaną:
Radca stanu Dyrektor Wydziału, (podp.) *Piwnicki*.
Naczelnik Sekcyi Sekwestru i Konfiskat, *S. Barankiewicz*.”

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 4 Października. 2 b. m. Król Imé Belgów w towarzystwie ministra belgijskiego P. Van de Veyer odwiedził dobra swoje Clanremont. Uda się on następnie do Windsor, dla odwiedzenia Króla Jmci Angielskiego, a stamtąd na powrót do Bruxelli, gdzie oczekiwany jest 7 b. m.

— Król Grecyi ozdobił lorda Durham orderem Zbawiciela.

— J. K. W. xiążę Joinville przybył do Cork, na fregacie Didon.

— Hrabia Matuszewicz wyjechał 1 b. m. do Walmer Castle, dla pożegnania się s xięciem Wellington, a stamtąd uda się w dalszą podróż do Neapolu.

— Ostatnimi dniami przedsięwzięto tu stanowcze kroki dla przyprowadzenia do skutku wielkiego przedsięwzięcia parowej komunikacyi pomiędzy Anglią a Indjami, przez Egipt, które przez opieszałość kompanii Wschodnio-Indyjskiej i ociąganie się ze spółdziadaniem zwierzchności pocztowej zupełnie zdawało się upadać. Z rozporządzenia kompanii, na brzegach indyjskich zbudowane teraz zostaną dwa wielkie parowe statki, dla transportu morzem, i przedsięwzięto też środki potrzebne dla ułatwienia transportu w Egypcie. P. Waghorn zakłada w Alexandryi, Kairze i Suez rodzaj dylizansów, przeznaczonych do przewożenia na tej drodze, do Indyi listów, towarów i podróżnych. Osoby żyjące sobie udać się tą drogą do Indyi, będą zabierane w Anglii, w Marsylii, Tulonie lub w Liwornie na pocztowe parowe statki, umyślnie na to przeznaczone; w Alexandryi znajdują wszelkie europejskie wygody, a stamtąd, za nader małą opłatę, w 6 dni przewiezione będą do Suez. W Suez znajdują przygotowane dla siebie mieszkania, w których będą mogły czekać na przybycie statków parowych, albo też na krajowych batach udać się do Mokki, gdzie w każdym czasie znajdują się okręty odpływające do Indyi. Cała podróż z Anglii do Indyi, wyniesie dni 60. Dla tym większego jej skrócenia, urządzoną ma być droga żelazna przez arabskie pustynie, po której przestrzeń 80 mil angielskich będzie można przejechać w 8 godzin. Wszystkie te projekta niezwłocznie się wykonają i już ogromna ilość sztab żelaznych i innych materyałów, została tam wysłana.

— Według wiadomości z Lima, stan Peru staje się coraz bardziej smutnym. Największy nierząd panuje w stolicy, i bandy rozbojników przebiegają cały kraj s taką zuchwałością, iż wpadają nawet na ulice Lima, i strzelają do okien rządowego pałacu. Banda 50 rozbojników opanowała właśnie wąwozy i przecięła wszelką komunikacyą s Callao. Departamenta Cuzco i Puno ogłosiły się niezależnymi od Lima, i spodziewano się powszechnie że cały kraj Peru podzielony zostanie na dwa stany, których prezydentem będzie generał Santa-Cruz. Siły zbrojne morskie angielskie, francuskie i amerykańskie, zebrały się w Callao, dla ochraniańia swoich poddanych i obecność ich uprzedziła wiele zamieszkań.

— Wiadomości s Przyłądka Dobrej Nadziei dochodzą 24 Lipca. Kasrowie znowu zaczynają się poruszać, i stoczyli z angielskiem wojskiem kilka utarczek.

— Według wiadomości z Nowego Yorku, wybory na przyszy kongress zostały już ukończone we wszystkich stanach, prócz Maryland i Misissipi, gdzie odbędą się w ciągu Października. Liczba obranych członków wynosi 225, a s tych 127 sprzyja panu Van Buren, tak iż wybor tego ostatniego na prezydenta Stanów Zjednoczonych można uważać za niewątpliwą.

Paryż 5 Października. Król Jmé ozdobił wielkim krzyżem Legii honorowej posła hiszpańskiego księcia Frias.

— 28 z. m. w Brest odbyła się licytacja publiczna okrętów portugalskich, zabranych na Tagu przez admirała Roussin. Fregata «Perle» przysadzona została za 60,500 fr.; fregata «Amazone» za 55,200; korwetta «Lealtad» za 22,000, a bryg «Dom Sebastien» za 12,000 fr. Artylleryą wykupił sam rząd portugalski, za 22,000 fr. S cen powyższych dostatecznie się okazuje w jak złym stanie okręty te musiały być utrzymywane, od czasu ich przyprowadzenia do Brest. Zdaje się zresztą, iż ogólna summa ze sprzedaży ich otrzymana nie pójdzie na rzecz ludzi okrętowych francuskich którzy zdobyli tę zabrali, lecz że s'uzyc ma za wynagrodzenie kosztów blokady Lizbony i Porto.

— Gazeta *le Temps* czyni następujące uwagi s powodu udzielonego doktorowi Hahnemann pozwolenia na wolną praktykę w Paryżu: «Homeopatyści, process swój po długich sporach wygrali. Widząc sobie zakazaną praktykę i utrzymywanie osobnych klinik w Niemczech, wysłali starego mistrza i wodza swojego do Paryża. Najwięcej przyczyniła się do tego sama pani Hahnemann, która ośmiodziesiątletniemu mężowi pod tym jedynie warunkiem rękę swoją oddała, ażeby ją do Paryża zawiózł i tamże nazawsze osiadł — «Jedź» — mówiła mu — do Paryża. Jestto ojezyczna w wszystkich sławnych ludzi, równie jak i moja własna; w jednym tylko Paryżu można sławę swoją ugruntować i paryżanie umieją hojnie płacić wszystko czemu się dziwią i co ich bawi. Czeka cię tam zarazem i sława i złoto.» Jakoż, sędziwy starzec, usłuchał rady młodej żony, i, s ciasnej uliczki swojej w Lipsku, przejechał na ulicę Madame, przy Luxemburskim pałacu. Hahnemann znalazł w Paryżu wielu gorliwych zwolenników; inni zaczęli się tam natychmiast zjeżdżać z Angli i s prowincyj, dla oglądania patriarchy swego. Prezydował już on na jednym zgromadzeniu, które nie mniej było licznem i szumnem od prowincjonalnych wyborów, i świeżo zapowiedziano drugie, na którym każdy będzie się mógł doskonale wielkiemu mężowi przypatrzeć. Dla praktykowania atoli nauk swoich w Paryżu P. Hahnemann potrzebował zezwolenia rządu, i pozwolenie to P. Guizot wyrobił mu z uprzedającą grzecznością. Powiadają nawet iż już trudno się do P. Hahnemann docisnąć; że widzieć go można jedynie za pośrednictwem jego żony i że za każdą poradę płacą mu po 10 luidorów. Widać więc że i w jego metodzie sprzeczności nawzajem się stykają.

— Brama tryumfalna de l'Etoile, prefektura policji i dóm mennicy mają być wkrótce oświecane zapomocą prężności gazu. Oszczędny ten wynalazek, czyniący niepotrzebnymi koszta przeprowadzania rur podziemnych, uży-

wany jest z wielkim skutkiem w Reims, od lat sześciu. Odkrycie to zdało się nawet rządowi do tego stopnia ważnem, iż udzielił jego wynalazcy, P. Hauzeau, nowego przedłużenia jego przywileju. Wiadomo zaś iż rząd francuski nader jest co do podobnych przedłużeń oszczędnym i że od r. 1814 było ich tylko trzy przykłady.

— Według wiadomości z nad granic hiszpańskich, pomiędzy generałami Espartero i Espeleta a generałem Evans panuje znaczna oziębłość. Ten ostatni nie chce jeszcze wystawić na ogień nowozaciężnych swoich batalijonów; a pierwsi, przeciwnie, uskarżają się na nieczynność ochotników angielskich. Słychać nawet iż czynili sobie nawzajem nader przykre wymówki, i że teraz nie mogą się zgodzić co do planów ataku. — Główna kwatera karlistów znajdowała się 26 z. m. w Trevino, i od kilku dni nie zaszło nic nowego.

— *Journal de Paris* mówi o kilku pomyslnych przedsięwzięciach wojsk Królowy w Katalonii, lecz zgadza się na to iż miasto Figueira, ogołocone z wojsk i zapasów, zagrożonem jest przez 4000 karlistów, zajmujących Llado, Sistella i Darnuis.

Turin 12 Września. Tutejsza urzędowa gazeta ogłasza teraz raport księcia Palmella do Królowy dony Maryi, z wyrokiem tej ostatniej o zupełnem zerwaniu związków pomiędzy Portugalliją a Sardyniją, w skutek obrazy popełnionej przez rząd Sardyński przez wygnanie kommandora Rodriguez. Gazeta nasza dodaje do aktu tego uwagi następujące:

«Jeśli wyrok ten każdego dziwi, bardziej jeszcze zadziwiającem wyda się raport. Trudno pojąć jak człowiek obdarzony tylą talentami i takim doświadczeniem jakim odznacza się xzę Palmella, mógł ogłosić raport gruntujący się na zasadach zupełnie fałszywych, i który, dla tego samego, za edwie krótkiej odpowiedzi potrzebuje.

«Kommandor Rodriguez od roku 1828 nie miał już na sobie żadnego dyplomatycznego charakteru. Rugując go więc s krajów J. K. M. nie naruszono żadnego ze zwyczajów pomiędzy cywilizowanemi narodami przyjętych.

«Kommandor Rodriguez przestał nosić na sobie charakter dyplomatyczny jako sprawujący interesa Portugalii, jeszcze w Sierpniu 1828. Ze szczególnych powodów uważany był jeszcze czas niejaki za agenta dworu Rio-Janeiro, aż dopóki wyrokiem swoim Cesarz don Pedro nie wyłączył ze służby dyplomatycznej Brezyljskiej wszystkich portugalczyków. Od tego czasu nie miał on już żadnego publicznego charakteru, i mieszkał szczególnie w Medyolanie; później wrócił do Genui, ale już jako osoba zupełnie prywatna, i odtąd nieotrzymał od sekretaryatu spraw zagranicznych żadnej komunikacji urzędowej, która by mu jakikolwiek charakter dyplomatyczny przyznawała. Wszakże, jeśli by sprawowanie się jego było przyzwolitem i bardziej jego stanowi odpowiadającym, i, jeśli by nie miano przeciw niemu nader ważnych zażaleń, nigdy nie zostałby s kraju wygnanym.

«Xzę Palmella zdaje się dziwić, dla czego rząd sardyński, zmuszony do tak ważnego kroku, nie oznajmił przynajmniej jego przyczyn; lecz rząd sardyński, przeciwnie nie zaniechał w samymże dniu wygnania kommandora Rodriguez, przesłać najdokładniejszych w tym interesie szczegółów posłowi swojemu w Londynie, który je

zakomunikował ministrowi portugalskiemu rezydującemu w tej stolicy; jest to wina samego xięcia Palmella, jeżeli, dając jedynie wiarę pełnym zajatrzenia doniesieniom kommandora Rodriguez, pospieszył s przedsięwzięciem srodków, s ktorými rostopność kazała wstrzymać się do czasu otrzymania objaśnień.

«Należy spodziewać się iż srodki te, przedsięwzięte w skutku przyczyn o ktorých rząd portugalski dobrze dziś jest powiadomiony, niezwłocznie odwołane zostaną. Własny interes krajów nie cierpi tyle nierozwagi w ludziach sprawami ich kierujących. Trzeba się tego spodziewać, powtarzamy, gdyż dwór Sardyński, przy umiarkowaniu swojem, ktorého tylokrotnie dał dowody, daleki od naśladowania wszelkiego nagannego pospiechu, zamiast odpowiadania srodkami odwetu, spokojnie oczekuje iżby gabinet Lizboński uznał sam prawdę, której nie starano się nigdy przed nim ukrywać.

«Tymczasem wszakże, jakiegokolwiek są nadzieje rządu Sardyńskiego, J. K. M. nie zapominając iż obowiązkiem jest jego protegować swoich poddanych i utrzymywać w nietykalności honor swego państwa, rozkazał uzbroić niezwłocznie wszystkie okręty wojenne, i wszystko tak rozporządzić iżby można przybrać postawę przyzwoitą każdemu narodowi, który pragnie pokoju ze wszystkimi innymi państwami, lecz obok tego chce ażeby wszystkie go poważały.»

Konstantynopol 24 Września. Poseł nadzwyczajny angielski w Persyi, bawiący od niejakiego czasu w tutejszej stolicy, wyjechał na statku parowym angielskim do Trebizundu.

— Xiążę Miłosz zawsze jeszcze tu bawi i często pracuje z ministrami Porty, w tych zaś dniach miał długie posłuchanie u Sultana. Odbiera on zawsze największe względy od rozmaitych paszów i wysokich urzędników stolicy. Sultán sam daje mu we wszelkich zdarzeniach dowody swego wysokiego szacunku.

— Piszą z Alexandryi pod dnia 27 Sierpnia, iż Mehemet-Ali zabronił jaknajsurowiej wywozu wszelkich starożytności z Egiptu. W Kairze ma być założone muzeum pod dozorem jednego z młodych egypcyan, wysłanych na naukę do Paryża, i rząd skupować doń będzie nawet zabytki znajdujące się już w ręku ludzi prywatnych.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Petersburg 10° 22 Października.

— Piszą z Granna w obwodzie Białostockim, iż s powodu zniżenia się cen wełny za granicą i w Królestwie Polskiem i zmniejszonego jej potrzebowania, fabryki sukienne pozakładane w tym obwodzie, korzystając ze spo-

sobności, zakupują tanio wełnę i znacznie podniosły swoje czynność. Na każdej fabryce wyrabiają się sukna srodnie i lepsze od 60 do 120 postawów na tydzień, arszyn od 5 do 15 r. assyg. — Pozostałe od przedaży na miejscu, roschodzą się na jarmarki i szczególnie idą do Petersburga, Moskwy, Rygi, Berdyczowa i na Ukrainę. W powiecie Sokolskim, w powiatowym niegdyś mieście Wasilkowie, stanęła świeżo fabryka sukienna Augusta Wizenig.

Ceny w Petersburgu. Podług ostatniego preis-kurantu ceny glówniejszych towarów na giełdzie Petersburskiej 1 Października były następujące. Wosk biały pud 60 r. as.; żelazo P. S. J. pud 4 r. 30 kop.; skóry końskie podeszwowowe, pud 32—34 r.; len nowgorodzki 9cio glówkowy, bierkowiec 123 rub.; olej konopny, pud 16 r. 50 kop.; mydło, pud 11 r. do 19 r. 50 k.; pieńka czysta bierkow. 65 do 70 rub; płótno żaglowe najlepsze sztuka do 60 r.; rawentuch najlepszy do 25 r.; flamskie płótno do 34 r.; potaż kazański bierkow. 93 r.; cukier rafin. najlepszy 46 do 47 r.; łój żółty 1go gat., bierk. 117 do 118 r.; siemię lniane czetw. 28 do 31 r.; oliwa prowanska pud 40 do 44 r.; ryż, pud 11 r. 50 k., sól liwerpulska, pud 2 r. 17 k.; kawa najlepsza pud 62 do 64 rub.

Ceny w Kremienczugu pod koniec Września. Pszenica 10pudowa ozima 1go gat. 13 r. za czetw. na monetę; jęczmień 7 r. 50 k.; żyto 8½ pudowe 7 r.; owies 4 r. 50 k.; masło, pud 11 do 12 r.; miód 12 r.; wosk do 60 r. za pud; łój 9 r. 40 k. assyg. za pud; wełna prosta 9 do 10 r. za pud na monetę; hiszpańska niemyta 30 r.; smoły 18wierszkowa beczka 28 r. sr.; siemię lniane 24 r. ass.; sol akermanska 1 r. 20 k.; krymska 1 r. 30 k. ass.; wódka do 25 gradusów na hurt 2 r.— Rubel srebrny na assygnacye 3 r 56 k.

Jarmark Niżegorodzki. Jarmark ten trwający od 15 Lipca do 25 Sierpnia tego roku co do obrotów był srodni. Zjazd był mniejszy niż w dawnych latach, zapewne s powodu spóźnionego żniwa. Glównemi jak zwykle przedmiotami były wyroby rękodzielne bawełniane, wełniane i jedwabne. Za niemi szły herbata, cukier, futra, żelazo, miedź, szkło, porcelana, i t. d. Przywóz zagranicznych towarów w porównaniu s krajowymi bardzo mały, oprócz herbaty, której przywieziono prawie na 15,000,000 rub. Towarów było mniej niż w latach poprzednich, dla tego mało co się ich zostało. Cena towarów bawełnianych nie odpowiadała podrożeniu pierwszego materiału, a co większa towary te przedawały się na dalekie terminy i nawet bez wzięcia choćby części gotowemi pieniędzmi. Sukien i jedwabnych towarów wiele przedano. W ogóle fabrykanci i handlarze rękodzielnych wyrobów, mówili, że na jarmarku wiele przedali, większa ich część jednak mało dostała pieniędzy. Zdaniem wszystkich handlujących w Kiachcie, przedaż herbaty w tym roku była niekorzystna, gdyż ceny były niższe od przeszłorocznych o 5 do 10 procentów, a glównie dla tego, że s powodu drogości towarów zagranicznych i rossyjskich zakupowanych na frymark w Kiachcie, herbata samym handlarzom drogo kosztowała.—Cukier zrazu przedawał się na monetę po 48 r. za pud, później doszedł do 52 rub., od 23 Sierpnia znowu spadł do 48, a ostatnie przedaże były znowu po

52 r. Futra tańsze były niż w roku przeszłym, chociaż ich było wiele: przyczyną tego znaczna ich pozostałość w Kiachcie. Bawełnianej angielskiej przędzy mało się na jarmark przywozi; lecz sprzedaje się na próbki do 20,000 pud. Przędzy Bucharskiej i bawełny s Chivy przywieziono bardzo wiele i wszystko z zyskiem przedano. Potażu było mało: podniesienie się ceny tego artykułu w Petersburgu sprawiło, że go prędko roskupiono. — Azio na assygnacye było 15%.

Jarmark Berdyczewski. W r. b. na jarmark Berdyczowski, który się zaczął 15 Sierpnia, przywieziono rozmaitych rosyjskich towarów za 1,197,660 r., zagranicznych europejskich za 262,000 r., azjatyckich za 229,400 rub. — Przedano pierwszych za 747,000, drugich za 219,000 r., ostatnich za 168,000 r. — Następujące towary płaciły się drożej na tym jarmarku niż na poprzednim na Św. Onufry: kantarydy o 60 proc., zające o 40 proc., wełna biała o 20 proc. i w ogóle rosyjskie towary rękodzielne o 10 procentów. Cena koni i bydła rogatego nie była niższą od dawniejszej. Koni było mało, a bydła przypędzono sztuk około 50,000 i wszystkie przedano.

Warszawski jarmark na wełnę. Na ostatnim Lipcowym jarmarku było wełny do 16,200 cetn. Oprócz krajowych fabrykantów przybyło wielu kupujących z Anglii, Lipska, Berlina, Wroclawia, z innych miast Szląskich, s księstwa Poznańskiego i z Rosyi. Wełna Mieroszewskiego płaciła się po 118 rtk. za cetnar. Wełna Ordegi zakupiona do Rosyi płaciła się po 138 rtk. cetnar. Wełny Ostrowskiego, Chojckiego z Gródka, Górskiego z Malucina, Lempickiego z Iwanika, Ciechomskiego z Brzowa, Krasinskiego z Zegrza, Słabowskiego z Opola, Boguckiego s Policzna, Matuszewicza s Solca, celowały dobrocią i cieńkością. W ogóle za wełnę lepszą płacono 100 do 125 rtk. za cetnar 152 funtowy. Dobrze myta średnia wełna od 64 do 72 rtk., niektóre partje po 80. W porównaniu s przeszłorocznymi cenami można w ogóle uważać iż tegoroczne były niższe o 10 rtk. na 152 funtowym cetnarze. Przeprowadzenie jarmarku na plac Krasinich, gdzie się znajduje i magazyn Bankowy, bardzo było dla handlu dogodne. Bank w tym roku pożyczyl pod wełnę 1,500,000 zł. — Szczegóły te powzięliśmy s tutejszej gazety handlowej, której korespondent, jak widać rzeczy swojej gruntownie świadomy, przydaje następujące jeszcze ogólne o handlu wełną uwagi. — We wszystkich doniesieniach o różnych na wełnę jarmarkach starają się opisywać je jako bardzo pomyslnie i wystawiać ceny wyższe, niż były rzeczywiście. Szczególnie należy niedowierzać wysokim cenom wełny najlepszej i lepszej, gdyż teraz dla podbicia jej wziętości i żeby przez to łatwiej zbywać tryki, ustalił się zwyczaj żądania za wełnę cen wysokich, które zostają potem jedynie nominalnymi, albowiem sprzedawcy ofiarują kłopcóm tak dogodne warunki, że cena rzeczywista wypada daleko niższa. Pomimo wszystkie ozdobne opisy, łatwo się można przekonać, że oprócz niektórych gatunków

szczególnej dobroci średniej wełny płacącej się od 70 do 90 rtk., dobra wełna czesana (grzebieniowa) w porównaniu z rokiem przeszłym znacznie w cenie upadła. Lecz dopóki wyrabianie sukien odbywać się będzie terazniejszym sposobem, wspomniana wełna średnia musi stanowić główny przedmiot potrzebowania handlarzy. Przy dobrem wyrobieniu, otrzymuje się z niej sukno, które znawca tylko, bliżej się rospatrzawszy, zdoła odróżnić od takiego z wełny najlepszej. Taki towar przypada najlepiej do społecznego gustu. Lepsza wełna używa się teraz powiększej części na same szale i inne zbytkowe artykuły i dla tego konsumpcja jej znacznie się zmniejszyła. — Wyrabianie tkan wełnianych, do których używa się wełna czesana, było małej wagi, dopóki otrzymywanie z niej przędzy za pomocą machin nie było jeszcze wiadome, i roboty odbywały się ręką ludzką.

Wyłazek i większe tych machin udoskonalenie w Niemczech stanowi w fabrykacji wełnianej nową epokę. *) Nie tylko wzmogło się wyrabianie różnorodnych tkan, lecz wełna czesana niemiecka roschodzi się wielkimi masami w Anglii, Francyi i Ameryce, gdyż niemiecy dostarczają jej taniej, niż którykolwiek kraj inny. Corok mnożą się w niej fabryczne zakłady i zarazem wzrasta potrzebowanie wełny czesanej, to jest długiej, dobrze wymytej, mocnej wełny. Dla owczarzy nader korzystnie, że ta gałąź przemysłu otworzyła im bardzo znaczny odbyt wełny z miejsc tłuste pastwiska mających, które nie mogły dawać wełny lepszej i zdatnej na walone wyroby wełniane, lecz za to mogą dawać dobrą wełnę czesaną. W terazniejszym czasie jest to rzeczą ważną dla takich gruntów, gdyż chów owiec może się na nich korzystnie polepszać, tak, iż stada prostych po większej części owiec, powoli będą dostarczały wełnę należącą do dobrych średnich gatunków, których potrzebowanie jest największe.

KURS WEXLOWY I PIENIĘŻNY.

Petersburg 20° Października.

Na Londyn	na 3 m. cens	10 ⁵ .
— Hamburg	— 65 d. sz. bko.	
— — — — —	— 3 m. — —	9 ¹ / ₂ .
— Paryż	— 70 d. cent.	
— — — — —	— 3 m. — —	110 ¹ / ₂ .
— Amsterdam	— 65 d. censów.	
— — — — —	— 3 m. 52 ¹ / ₂	
Dukat nowy		
Rubel złoty	3 — 72 —	
— — srebny	3 — 58 ¹ / ₂ —	

*) O tym przemyśle Tygodnik dał wiadomość jeszcze w r. 1852. Zob. Cz. V. str. 226.